

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. spalio 13 d.

draudžiantis pateikti į rinką Jungtinės Karalystės pieninėje pagamintą varškės sūrį

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 4877)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/694/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras⁽¹⁾, ypač į jo 53 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

- (1) Vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 53 straipsnio 1 dalimi, kai yra akivaizdu, kad maistas gali kelti rimtą pavojų žmonių sveikatai ir kad šio pavojaus konkrečių valstybių narių taikytomis priemonėmis sėkmingai išvengti neįmanoma, Komisija nedelsdama sustabdo minimo maisto pateikimą į rinką ir vartojimą bei imasi kitų tinkamų laikinų priemonių.
- (2) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos⁽²⁾ maisto verslo operatoriams nustatomos bendrosios maisto produktų higienos taisyklės. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004⁽³⁾ nustatomi konkretūs gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimai. Jame apibrėžiami reikalavimai žaliavai, kuri gali būti pateikiama į rinką ir naudojama pieno gaminiams gaminti. Šiuose reikalavimuose nurodoma, kad pieno gaminiai yra laikomi iš žalio pieno pagaminti gaminiai arba iš jų pagaminti kiti gaminiai.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 575/2006 (OL L 100, 2006 4 8, p. 3).

⁽²⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 1, ištaisyta versija OL L 226, 2004 6 25, p. 3.

⁽³⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55, ištaisyta versija OL L 226, 2004 6 25, p. 22.

- (3) Reglamento (EB) Nr. 853/2004 IX skirsnio I skyriaus III dalies 4 punkte yra nustatomos sąlygos, kurių laikantis gaminamas ir pateikiamas į rinką žalias pienas. Vadovaujantis tomis nuostatomis, maisto verslo operatoriams pieno sektoriuje neleidžiama pateikti į rinką žalio pieno, jei jame esantis antibiotikų likučių kiekis viršija kiekį, nurodytą 1990 m. birželio 26 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2377/90, nustatančio veterinarinių vaistų likučių gyvūninės kilmės maisto produktuose didžiausių kiekių nustatymo tvarką Bendrijoje⁽⁴⁾, I ir III priede.

- (4) Šių standartų neatitinkantis pienas turi būti pašalintas kaip 2 kategorijos gyvūninės kilmės šalutinis produktas, kaip nustatyta 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1774/2002, nustatančiame sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms⁽⁵⁾.

- (5) Laikydami šiuo reikalavimų maisto verslo operatoriai pieno sektoriuje prieš pateikdami pieną į rinką atlieka greito antibiotikų likučių nustatymo testus. Šiais testais siekiama nustatyti antibiotikų likučius ir jie veikia taip, kad apie teigiamą testo rezultatą pranešama tada, kai likučių kiekis priartėja prie didžiausio leistino likučių kiekio, tačiau faktinis likučių kiekis nėra nurodomas. Tokiomis aplinkybėmis tik testu, fiksuojančiu antibiotikų likučius ir nurodančiu jų kiekį, galima įrodyti, kad didžiausias leistinas likučių kiekis nėra viršytas. Jei toks patvirtinantis tyrimas nėra atliekamas, pienas, kuriame antibiotikų likučių nustatymo testu buvo nustatyti antibiotikų likučiai, yra laikomas nesaugiu.

- (6) Per patikrinimą, kurį 2006 m. gegužės 31 d.–birželio 13 d. Jungtinėje Karalystėje atliko Komisijos Maisto ir veterinarijos tarnyba (MVT), buvo pakartotinai nustatyta, kad higienos reikalavimų neatitinkantis žalias pienas buvo pateikiamas į rinką ir tiekiamas patvirtintai maisto perdirbimo įmonei, gaminančiai pieno gaminius, skirtus vartoti žmonėms.

⁽⁴⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1231/2006 (OL L 225, 2006 8 17, p. 3).

⁽⁵⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 208/2006 (OL L 36, 2006 2 8, p. 25).

- (7) 2006 m. birželio 9 d. MVT atliko įmonės *Bowland Dairy Products Limited*, esančios Fulshaw Hoad Farm, Barrowford, Lancashire BB9 6RA (toliau – *Bowland*), kurios patvirtinimo numeris yra UK PE 023, patalpų patikrinimą vietoje. Remiantis Komisijos pateikta informacija, šis operatorius beveik visą pagamintą varškės sūrį eksportuoja į kitas valstybes nares.
- (8) Per patikrinimą paaiškėjo, kad į žaliavas, naudojamas varškės sūriui gaminti, buvo įtraukiamas žalias pienas, atsiunčiamas didžiausių Jungtinės Karalystės pieno surinkėjų ir priskiriamas žemesnei kategorijai dėl šių priežasčių: po antibiotikų likučių nustatymo testo aptikta antibiotikų likučių, pieno ir vandens mišinys, susidaręs išplovus pieninių vamzdžius plovikliais ir dezinfekavimo priemonėmis (toliau – pienas su priemaisomis), užterštas dažais, mažmeninės prekybos įmonių gražintas atliekamas supakuotas šiluma apdorotas geriamas pienas. Remiantis bendrovės dokumentais, toks pienas buvo įvairiai klasifikuojamas kaip „gražintas pienas“, „pieno atliekos“, „žmonėms netinkamas vartoti“ pienas arba kaip pienas, prie kurio pridėdami pieno trūkumus nustatantio tyrimo sertifikatai.
- (9) Be to, per patikrinimą paaiškėjo, kad buvo vykdoma papildoma veikla: vakuuminio būdu pakuojami reikalavimų neatitinkantys sūriai, pagaminti iš supelėjusių sūrinių arba sūrinių su svetimkūniais, pvz., guminėmis pirštinėmis. Remiantis bendrovės dokumentais, tokia medžiaga buvo įvairiai klasifikuojama kaip „atliekos“, „užterštas sūris“ arba „sąslavos“.
- (10) 2006 m. birželio 20 d. Jungtinės Karalystės Maisto standartų agentūra (*Food Standards Agency – FSA*) atliko *Bowland* patalpų auditą. Tuo metu ši įmonė veiklos nevykdė. Varškės sūrio gamyba buvo atnaujinta 2006 m. birželio 26 d.
- (11) Po 2006 m. birželio 9 d. patikrinimo vietoje Komisija dar kartą informavo Jungtinės Karalystės valdžios institucijas apie savo susirūpinimą dėl minėtos veiklos sukeliama pavojaus žmonių sveikatai ir kelis kartus su jomis aptarė techninius klausimus, susijusius su Komisijos atliktu padėties vertinimu. Šiuos klausimus Komisija ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijos aptarė 2006 m. liepos 4 d. susitikime ir 2006 m. liepos 18 d. audio konferencijoje. Dar viena audio konferencija buvo suorganizuota 2006 m. rugsėjo 14 d., joje taip pat dalyvavo Bendrijos etaloninės laboratorijos antibiotikų likučiams tirti atstovai. Po to Jungtinės Karalystės valdžios institucijos 2006 m. rugsėjo 15 d. raštu informavo Komisiją, kad peržiūrėjo savo poziciją dėl testų, todėl Komisija manė, kad jos nedelsdamos imsis būtinų veiksmų. Tačiau valdžios institucijos jokių veiksmų nesiėmė.
- (12) 2006 m. rugsėjo 26–27 d. MVT antrą kartą atvyko į *Bowland* patalpas siekdama patikrinti naują darbo tvarką, kuri buvo įvesta po pirmojo MVT patikrinimo ir FSA atliktu auditu. MVT inspektoriai pažymėjo, kad nuo 2006 m. birželio 26 d. JK kompetentingos valdžios institucijos neatliko patikrinimo vietoje, ar įmonė *Bowland* laikosi jai perduotų eksploatacinių reikalavimų. Be naujų problemų, pavyzdžiui, nehygieniško mechaninio pieno pakuočių atidarymo, po patikrinimo buvo patvirtinta, kad vis dar naudojamas pienas, neatitinkantis Bendrijos teisės aktuose nustatytų higienos reikalavimų. Konkrečiai, įmonė vis dar gauna ir naudoja pieną, kuriame prieš pateikiant į rinką nustatomi antibiotikų likučiai, ir neįrodo, kad tokie likučiai neviršija Reglamente (EEB) Nr. 2377/90 nustatyto didžiausio leistino likučių kiekio.
- (13) Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 2 dalimi valstybės narės užtikrina, kad maisto produktus reglamentuojantys įstatymai būtų vykdomi ir kontroliuoja bei tikrina, kad maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose vykdytų atitinkamus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus. Tam tikslui, atsižvelgdamos į aplinkybes, jos turi remti valstybinės kontrolės sistemą ir kitas veiklos rūšis, įskaitant viešus pranešimus apie maisto ir pašarų saugą bei riziką, maisto ir pašarų saugumo priežiūrą bei kitokią veiklą, apimančią visus gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapus.
- (14) Šiuo atveju faktai rodo, kad JK valdžios institucijos pakartotinai nesilaikė savo įsipareigojimo kontroliuoti maisto ir pašarų verslo operatorius. Todėl Komisija ketina netrukus inicijuoti pažeidimo tyrimo procedūrą pagal Sutarties 226 straipsnį. Be to, Komisija ketina prašyti laikinų priemonių, kurios gali būti laikomos būtinomis, kad vėl kuo greičiau būtų užtikrinta tinkama pieno sektoriaus kontrolė, vykdoma Jungtinės Karalystės valdžios institucijų.
- (15) Tačiau šiuo metu Komisija turi priimti neatidėliotinas priemones dėl tiesioginio ir rimto pavojaus žmonių sveikatai, kurį sukelia šiuo metu Bendrijos rinkoje parduodami *Bowland* pagaminti produktai, panaikinimo.
- (16) Žalias pienas, kuriame antibiotinių medžiagų kiekis viršija Bendrijos teisės aktuose nustatytą didžiausią leistiną likučių kiekį, nėra tinkamas vartoti žmonėms ir yra nesaugus, nes toks didžiausias leistinas likučių kiekis yra nustatytas atsižvelgiant į toksikologiniu požiūriu nekenksmingų likučių rūšį ir kiekį. Dėl veterinarijoje naudojamų veikliųjų medžiagų savybių būtina atsižvelgti ne tik į medžiagų toksikologines savybes siaurąja

- prasmė (pavyzdžiui, teratogeninį, mutageninį arba karcinogeninį poveikį), bet ir į jų farmacines savybes. Be to, didelė gyventojų dalis (nuo 1 % iki 10 %) yra labai jautrūs penicilinui, kitiems antibiotikams ir jų metabolitams, todėl net labai maža tokių medžiagų koncentracija sukelia alerginę reakciją (pavyzdžiui, odos išbėrimus, dilgėlinę, astmą arba anafilaktinį šoką).
- (17) Be to, maisto produktuose aptiktų zoonotinių bakterijų antimikrobinis atsparumas kelia vis daugiau problemų visuomenės sveikatai. Yra akivaizdžių įrodymų, kad dėl maistui skirtų gyvūnų gydymo antibiotikais, gyvūnuose ir maisto produktuose atsiranda atsparios bakterijos, kurios neišvengiamai veikia žmonių sveikatą. Pateikiami įrodymai, kad iš maistui skirtų gyvūnų per maisto produktus žmonėms yra perduodama daugiausia atsparių bakterijų.
- (18) Tokia praktika, kurią taiko įmonė *Bowland*, būtent naudoti pieną, kuriame prieš pateikiant į rinką nustatomi antibiotikų likučiai, ir neįrodoma, kad tokie likučiai neviršija Reglamente (EEB) Nr. 2377/90 nustatyto didžiausio leistino likučių kiekio, gali kelti rimtą pavojų žmonių sveikatai. Cheminių medžiagų, tokių kaip antibiotikai ir jų metabolitai, nesunaikina joks apdorojimo būdas. Todėl *Bowland* perdirbtuose produktuose su pienu, kuriame yra tokių medžiagų, neišvengiamai bus likučių kiekis, keliantis abejonių dėl produkto saugumo.
- (19) Į šį klausimą buvo kelis kartus atkreiptas valstybių narių dėmesys, ypač per 2006 m. liepos 18 d. ir 2006 m. rugsėjo 18 d. Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto posėdžius bei 2006 m. rugsėjo 7 d. specialiaame darbo grupės susitikime. Visos valstybės narės, išskyrus Jungtinę Karalystę, pritarė Komisijos vertinimui.
- (20) Komisija 2006 m. spalio 4 d. raštu informavo *Bowland* apie ketinimą Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui pateikti sprendimo projektą pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 53 straipsnį. *Bowland* atsakė Komisijai 2006 m. spalio 5 d. raštu ir 2006 m. spalio 6 d. elektroniniu laišku. Juose buvo pakartota įmonės pozicija dėl antibiotikų likučių piene, tačiau nebuvo pateikta naujų duomenų, iš kurių būtų galima daryti išvadą, kad svarstomi produktai nebekelia pavojaus visuomenės sveikatai.
- (21) Todėl Komisija mano, ypač atsižvelgdama į pastarojo 2006 m. rugsėjo 26–27 d. MVT patikrinimo rezultatus, ir į faktą, kad šie gaminiai yra parduodami keliose valstybėse narėse, kad pavojaus negalima sėkmingai išvengti be Bendrijos lygmeniu taikomų priemonių, įskaitant draudimą tokius produktus pateikti į rinką. Įvertinant pavojaus žmonių sveikatai rimtumą, tos priemonės turi būti taikomos nedelsiant.
- (22) Šiame sprendime nustatytos priemonės bus peržiūrėtos, kai tik bus pateikta nauja informacija, įrodanti, kad nekyla pavojus žmonių sveikatai, ypač susijusi su JK valdžios institucijų taikomomis priemonėmis.
- (23) Komisija ištirs, ar būtina imtis papildomų priemonių, jei bus pateikti įrodymai, kad panaši praktika taikoma ir kitose įmonėse.
- (24) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės uždraudžia pateikti į rinką visą varškės sūrį, kurį pagamino *Bowland Dairy Products Limite*, kurios patvirtinimo numeris yra UK PE 23 ir kuri yra įsikūrusi *Fulshaw Hoard Farm*, *Barrowford*, *Lancashire BB9 6RA*, bei nustato, sulauko ir sunaikina visą likusį šios kilmės varškės sūrį.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. spalio 13 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys